

अनुत्पन्नसंस्काररूप (anupannasamskāra-rūpa) *n.* form on which affectation has not taken place असंस्कृतरूपम् — अनुत्पन्नसंस्काररूपम् Bhāsk. i. 100.14 (on i. 2.6)

अनुत्पन्नसम (anupanna-sama) *adj.* as good as that which has not emerged (रजतम्) अनुत्पन्नसममेव स्यात् PañcPā. 9.8 (on i. 1.0); जातोऽपि निश्चयो द्रामेव त्रिलीनोऽनुत्पन्नसमो भवति NyāyRa. 93.18 (on 2.160)

अनुत्पन्नसमय (anupanna-samaya) *adj.* about which the convention has not come into being अनुत्पन्नसमयानामस्मर्यमाणपदार्थानां शब्दस्मरणेऽपि तदभावात् NyāyVārPari. 446.14.

अनुत्पन्नसंभोगा (anupanna-sambhogā) *f.* a kind of virahotkanṭhī-tā nāyikā in whose case union has not taken place वयं शृङ्गाररसानुकूलं कार्यविलम्बितसुरता अनुत्पन्नसंभोगेति भेदद्वयं वदामः ŚrīngāMañ (A.) 20.1.

अनुत्पन्नसस्पृहा (anupanna-saspr̥hā) *adj.* in whom reciprocal love has not arisen आलापयत्यकार्याणि किञ्चिदाख्याति वा स्वयम् । या न प्रयाति शयनं साप्यनुत्पन्नसस्पृहा V.ṭVr. 28.

अनुत्पन्नसौहृद (anupanna-sauhr̥da) *adj.* in whom friendship has not arisen उपचारः कर्तव्यो यावदनुत्पन्नसौहृदो भवति ŚaktiRa. 88.27; उपचारः कर्तव्यो यावदनुत्पन्नसौहृदाः पुरुषाः BhojPra. 15.29.

अनुत्पन्नागम (anupannāgama) *m.* the unborn or originless Veda पन्थाः ... अनुत्पन्नागमोत्थत्वात्पुराणश्चेति शब्दते BṛĀraUBhVā. iv. 4.547.

अनुत्पन्नातिशय (anupannātiśaya) *adj.* in which special change has not appeared यो नाम नाशहेतुः स भावे न किञ्चित् करोतीत्यकिञ्चित्करो नापेक्षणीयः । तत्कथमिदानीमनुत्पन्नातिशयस्तदवस्य एव भावो नष्टो नाम PramāVā-SvopVr. 99.23.

अनुत्पन्नाद्वयविशुद्धविद्य (anupannādvyavisuddhavidya) *adj.* in whom the knowledge or realisation of the secondless and pure (Brahman) has not arisen अविशुद्धस्य नियतदेशस्य ब्रह्मणः प्राप्तये युज्यते मार्गविशेषः । न तावदनुत्पन्नाद्वयविशुद्धविद्यस्यायं मार्गः, ब्रह्मविदः श्रवणात् BrahmSi. 124.8.

अनुत्पन्नाधिष्ठानतत्त्वसाक्षात्कार (anupannādhiṣṭhānatattvasākṣātkāra) *adj.* in whom the realisation of the true nature of substratum has not arisen (so far) रूप्यबुद्धयन्तरोत्पत्तिस्तु ... अनुत्पन्नाधिष्ठानतत्त्वसाक्षात्कारस्य भवत्येव (जनस्य) AdvaiSi. 650.17.

अनुत्पन्नानिरुद्ध (anupannāniruddha) *adj.* [f. -ā] non-arisen and non-ceased निवृत्तमभिधातव्यं निवृत्ते चित्तगोचरे । अनुत्पन्नानिरुद्धा हि निर्वाणमिव धर्मता MūlaMaKā. 18.7; रूपं न नित्यं नानित्यमतीतान्तं विशुद्धकम् । अनुत्पन्नानिरुद्धादि व्योमभं लपवञ्जितम् AbhisaAlaṅ. 3.12; अनुत्पन्नानिरुद्धान् सर्वधर्मानवभोत्स्य इत्येवं चित्तमुत्पाद्य नान्तरा वृष्टिगतेषु प्रपततीदं देवपुत्र चतुर्थमानन्तर्धम् ŚikṣāSa. 18.4.

अनुत्पन्नानिरुद्धस्वभाव (anupannāniruddha-svabhāva) *adj.* of the nature of what is non-arisen and non-ceased अविशुद्ध एव अनुत्पन्नानिरुद्धस्वभाव एवात्मा BodhiCaPañ. 220.4.

अनुत्पन्नापत्य (anupannāpatya) *adj.* [f. -ā] to whom a child is not born, childless विचित्रवीर्यस्त्वनपत्य (v.1. अनुत्पन्नापत्यः) एव विदेहत्वं प्राप्तः MahāBhā. i. 90.55; अनुत्पन्नापत्या गृहीतगर्भा मृतभर्तृकास्तासामपि दायो देयः आ पुत्रलाभात् Aparā. 728.3 (on 2.120)

अनुत्पन्नापत्यवती (an-utpānāpatyavati) *adj.* (f.) childless, who has not given birth to a child ब्रह्मचारिणी अनुत्पन्नापत्यवत्यपि त्यक्तमैथुना ManvaVi. 691.5 (on 5.158)

अनुत्पन्नापेक्षाबुद्धि (anupannāpekṣābuddhi) *f.* enumerative or relative notion that is not arisen यस्त्वयमैन्द्रियकः प्रत्ययः प्रत्येकमगृहीतकत्वेषु बुद्धेष्वनुत्पन्नापेक्षाबुद्धेर्द्रागित्येकघनवनावगाही जायते Tātpaṭ.(Vā.) 395.25 (on ii. 1.36)

अनुत्पन्नाभिव्यक्तिकत्व (anupannābhivyaktika-tva) *n.* the state of being that whose manifestation has not come into being पदेऽप्यतीतत्वादि चोच्चारणक्रियानाशादिना नष्टत्वम्, अनुत्पन्नत्वं च — नष्टाभिव्यक्तिकत्वमनुत्पन्नाभिव्यक्तिकत्वं वा VaiyāSiMañ. 150.6.

अनुत्पन्नार्थधर्मा (anupannāryadharmā) *adj.* (f.) in which noble qualities have not arisen अनुत्पन्ना आर्थधर्मा अस्यामित्यनुत्पन्नार्थधर्मा संततिः पृथग्जनत्वम् Sphuṭā. ii. 75.7 (on 2.40)

अनुत्पन्नार्थमार्गा (anupannāryamārgā) *adj.* (f.) in which (attribute required for) the noble path has not arisen अनुत्पन्ना आर्थधर्मा अस्यामित्यनुत्पन्नार्थधर्मा संततिः पृथग्जनत्वम् । अनुत्पन्नार्थमार्गा स्कन्धसंततिरित्यर्थः Sphuṭā. ii. 75.7 (on 2.40)

अनुत्पन्नावयवक्रियत्व (anupannāvayavakriya-tva) *n.* the state of being that in which the activity of the parts is not arisen नापि विधुरप्रत्ययादिना कार्यानुत्पत्तिरनुत्पन्नावयवक्रियत्वविशेषोपादानेन तद्विनाशानाशङ्कनात्क्रियातश्चोत्तरोत्तरकार्याणामवश्यंभावित्वात् NyāyMañ. i. 118.5.

अनुत्पन्नावस्थ (anupannāvastha) *adj.* which is in the state of non-origination आहवनीयादीनां तु ... अनुत्पन्नावस्थानाम् — उपपन्नमुत्पाद्यत्वम् TantrVā. 1147.8 (on iii. 7.33)

अनुत्पन्नाविध्वस्त (anupannāvidhvasta) *adj.* neither originated nor perished अनुत्पन्नाविध्वस्तो द्रव्यसमयः TattvPradī.(A.) 196.3 (on 2.47)

अनुत्पन्नोत्पादन (anupannotpādana) *n.* bringing about of something which is not (yet) existent सत्यपि च करोतेरनेकार्थत्वे सर्वत्र ... किञ्चिदनुत्पन्नोत्पादनसामान्यमवगम्यते TantrVā. 343.17 (on ii. 1.1)

अनुत्पलच्युति (anutpala-cyuti) *f.* abandonment of the non-lotus न ह्यनीलत्वव्युदासेऽनुत्पलच्युतिः ŚlokaVā. 5(13).116 (596.6); TattvSam. 968.

अनुत्पलव्युदास (anutpala-vyudāsa) *m.* exclusion of the non-lotus अनीलत्वव्युदासेऽनुत्पलव्युदासो नास्ति TattvSamPañ. 308.14 (on 968)

अनुत्पलापोह (anutpalāpoha) *m.* exclusion of what is other than a lotus अनीलापोहेऽनुत्पलापोहोऽनुत्पलापोहे चानीलापोहो नास्ति Śarka. 59.8; न ह्यनीलापोहानुत्पलापोहयोरितरेतरत्र समवायः, यतो विशेषणविशेष्यत्वं स्यात् Nyāy-Ri. 596.24 (on 5(13).116)

अनुत्पाप्य (an-utpātya) *ger.* not having uprooted रागमहोरुहः । भूमिभूतमनुत्पाप्य द्रव्यमुत्पत्यते कथम् RājTa.(Ka.) 3.519.

अनुत्पात (an-utpāta) *adj.* free from blemishes रत्नं उत्तमं वस्तुः अनुत्पातं न वर्तते comm. on YaśasCam. i. 424.27.

अनुत्पातग्रहवेधाद्युपप्लव (an-utpātagrahavedhādyupaplava) *adj.* free from calamities such as a portent and disturbance due to an eclipse etc. द्विजाग्र्यम् ... गुरुर्गुरुपदं नयेत् ... ताराभर्तृनुत्पातग्रहवेधाद्युपप्लवे MrgendraT. ii. 8.188 (but comm. अविद्यमानो वैवर्ष्येनापल्याकृतिवैरूप्यादिः उत्पातो यस्य तस्मिन्)

अनुत्पाद् (an-utpāda) *m.* All non-birth, non-origination, non-

coming into being अनुत्पादक्षान्ति धर्माणामुत्पत्तिरनिरोधसाक्षात्क्रियायै संवर्तते LāliVi. 4.0(60); LāhkaSā. 3.109 (92.27); अनुत्पादक्षमाज्ञानं धर्माणामेकधारणा । कल्पनायाः समुद्घातः संज्ञादृक्केशवर्जनम् AbhisaAlaṅ. 1.63; उत्पादाद्धारणा । तथागतानामनुत्पादाद्धारणा स्थितैवेषां धर्माणां(?) धर्मता ĀryaŚāS. 4.4; वृशि-रूपस्य स्वामिनो दर्शितविषयस्य प्रधानचित्तस्यानुत्पादः YogBh. 93.4 (on 2.23); (दुःखस्य हानिः) अनुत्पन्नयोर्धर्माधर्मयोरनुत्पादेन NyāyVār. 2.17 (on i. 1.1); द्रव्यमात्रार्थिनो द्रव्यस्य स्थितेर्विनाशाभावादपूर्वस्यानुत्पादान्मध्यस्थता BrahmSi. 69.2; तस्मिन् सति हि कार्याणामुत्पादस्तदभावतः । अनुत्पादात्स एव हेतुत्वेन व्यवस्थितः TattvSam. 400; सर्वतो युगपद्दुत्पत्तेरनुत्पादादसर्वगम् MrgendraT. i. 12.33; अनुत्पादाच्च पूर्वत्वात्स्वयंभूरिति स स्मृतः KūrmaP. 48.9 (1.4); सुखादेरुत्पादानुत्पादयोरविशेषात् सर्वदा सुखित्वं न कदाचिद्वा स्यात् NyāyMañ. i. 71.9; नैमित्तिकत्वे तु ... अनुत्पाद एव संसारस्य स्यात् TattvVai. 80.21 (on 2.17); अपूर्वयोर्धर्माधर्मयोरनुत्पादेनोत्पन्नयोश्चोपभोगात्प्रक्षयेणेति Tātpaṭ.(Vā.) 14.13 (on i. 1.1); 242.17 (on i. 1.22); किमिदमाल्यन्तिकत्वं पूर्वोत्पन्नानां शरीरेन्द्रियविषयाणां विनाशः, अनुत्पन्नानां चाल्यन्तिकोऽनुत्पादः ŚāstrDī. 125.31 (on i. 1.5); दुःखनिवृत्तेराल्यन्तिकत्वं नाम सजातीयस्य तत्रैवात्मनि पुनरनुत्पादः TārkiRa. 129.9; अनुत्पादः श्रेयान् किमु कथय पथ्योऽथ विलयो विनाशो लब्धस्य व्यययतिरतं न त्वनुत्पादः PraboCan. 4.22 (77.4) (comm. अलामः); न केवलमुत्पन्नापत्यनाशोऽनुत्पन्नस्याप्यनुत्पादः ManvaVi. 1459.2 (on 11.230); वसन्ते चूतपुष्पादेरनुत्पादो न दुष्यति BhāvPra.(Śā.) 278.3(9); स चाभावः सतो विघ्नस्य ध्वंसोऽनागतस्यानुत्पादः TattvCin. i. 73.2; पूर्वशरीरेण सहात्मनो यः संयोगाभावः स एव मोक्षः तदभाव इति अनागतशरीरानुत्पादे संयोगाभावः Upask. 249.10 (on v. 2.18); 280.1 (on vi. 2.16); अनुत्पादे प्रधानकर्मगोचरित्वान्वयः Vyutpa-Vā. 126.7; All non-origination as yet (implying future origination) अनुत्पादस्यापि प्रागभावतयानुत्पाद्यत्वात् TattvPradī.(Ci.) 358.6; Sarva-DaKau. 135.11; B non-arising स्कन्धानाम् ... अनुत्पादाय प्रशान्तये गुरोरन्तिके ब्रह्मचर्यं चरिष्यामि YogBh. 204.14 (on 4.21); येऽपि ... 'द्वैतविषयं कर्म, अद्वैतविषयं ज्ञानम्' इति मन्यन्ते, तेषामनुत्पाद एवाद्वैतज्ञानस्य प्रसज्यते BrahmSi. 32.9; यत्तु प्राप्तस्य ज्ञानस्यानुत्पादोच्छेदसंस्कारविच्छेदानामशक्यत्वात्तास्ति बाधनम् TantrVā. 882.1 (on iii. 3.14); पुरुषेच्छाप्रतिबद्धयोरनुत्पादेऽपि वस्तुपरिच्छेदमात्रेणापेक्षाबुद्धेः पथेवसानात् NyāyKa. 5.20; 22.6; संशयस्य ... तदभिधानमनर्थकम् ... विशेषस्मृत्यनपेक्षस्य संशयस्यानुत्पादात् Tātpaṭ.(Vā.) 4.5 (on i. 1.1); 166.18 (on i. 1.5); क्वचिदपि संबन्धाभावे आन्तेरनुत्पादात्.